

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC		
Prejeto:	10-03-2021	Sig. znak: 0320
V vednost:	Vredn.:	Priloge:
Številka zadeve: 090-206/2017/18		

Številka: I U 2856/2017-39
Datum: 9. 3. 2021

REPUBLIKA SLOVENIJA
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC
Dunajska 22

1000 LJUBLJANA

ZADEVA: Vrnitev upravnih spisov skupaj s pravnomočno sodno odločbo

V upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka SLOVENSKI DRŽAVNI HOLDING d.d. Mala ulica 5, Ljubljana, zoper 1. točko izreka vaše odločbe št. 090-206/2017/13 z dne 28. 11. 2017, vam v prilogi vračamo upravne spise, ki se nanašajo na zadevo ter pisni odpravek pravnomočne sodne odločbe, izdane v tem upravnem sporu.

Višji sodnik svétnik
dr. Boštjan Zalar, l.r.

Priloga:

- upravni spisi
- pisni odpravek pravnomočne sodne odločbe

Po odredbi sodnika

Podpis pristojne sodne osebe:

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRavno sodišče RS, LJUBLJANA

I U 2856/2017-38

17. 2. 2021

Podpis pristojne
sodne osebe:

UPRavno sodišče
Republike Slovenije

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodniki svétniki mag. Darinka Dekleva Marguč kot predsednica ter dr. Boštjan Zalar in Liljana Polanec kot člana,

ob sodelovanju dodeljene okrajne sodnice Mojce LoDuca in pravosodne svétnice Martine Greif kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: SLOVENSKI DRŽAVNI HOLDING d.d., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa zoper toženo stranko: REPUBLIKA SLOVENIJA, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Ljubljana,

zaradi dostopa do informacij javnega značaja,

o tožbi zoper 1. točko izreka odločbe Informacijskega pooblaščenca št. 090-206/2017/13 z dne 28. 11. 2017,

na seji 17. februarja 2021

RAZSODILO:

- I. Tožba se zavrne.
- II. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV

1. Prvostopenjski organ, to je Slovenski državni holding, d.d., je z odločbo zavrnil zahtevo prosilca za posredovanje fotokopije podpisane pogodbe o prodaji delnic družbe Aerodrom Ljubljana s kupcem družbo
z dne 5. 9. 2014, fotokopije oz. e-zapisa dopisa
z dne 3. 9. 2014 v zvezi s prodajo 75% Aerodroma Ljubljana – bančna garancija in ponudba kupnine ter fotokopije pisma o nameri z dne 29. 8. 2014 s strani ()
Zahtevo je zavrnil, ker je presodil, da se ta nanaša na podatke, ki so opredeljeni kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe in je zato podan razlog za zavrnitev dostopa do zahtevane informacije iz 2. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ). V nadaljevanju obrazložitve prvostopenjski organ pojasnjuje, da zaproseni podatki predstavljajo tako subjektivno poslovno skrivnost kot tudi poslovno skrivnost po objektivnem kriteriju. Z razkritjem celotne vsebine pogodb bi bila konkurentom SDH omogočena podrobna analiza poslovne dejavnosti tega organa, s čimer bi bil konkurenčni položaj organa bistveno slabši. Poleg tega podatki ne predstavljajo niti podatkov o porabi javnih sredstev. Organ je s prodajo deleža v družbi Aerodrom Ljubljana pridobil sredstva za izvajanje javnopravnih nalog, ki so mu bile naložene z zakonom, kar pomeni, da je šlo za spremembo ene oblike premoženja v drugo in ne za njegovo porabo. Zahtevani podatki ne dajejo nobenega podatka o porabi javnih sredstev.
2. Prosilca se je zoper prvostopenjsko odločbo pritožil, drugostopenjski organ pa je z izpodbijano odločbo delno ugodil pritožbi in prvostopenjsko odločbo delno odpravil ter odločil, da je prvostopenjski organ dolžan prosilcu posredovati fotokopijo dokumenta „*Agreement for sale and purchase of shares*“ in Aerodrom Ljubljana d.d. in katere podatke mora v dokumentu ob tem prekriti. V ostalem pa je zahtevek prosilca zavrnil.
3. V nadaljevanju obrazložitve drugostopenjski organ med drugim obsežno in podrobno pojasnjuje, da je bil prvostopenjski organ zavezanec že pred sprejemom novele ZDIJZ-C. O statusu predhodnika prvostopenjskega organa (SOD) je odločilo tudi že Vrhovno sodišče RS v sodbi št. I Up 1126/2006, kjer je odločilo, da je po načinu ustanovitve, namena delovanja in razmerju do ustanovitelja SOD nedvomno pravna oseba javnega prava. Iz navedenega razloga se osmi odstavek 1.a člena ZDIJZ nanj ne nanaša. S sprejemom novele ZDIJZ-C se obveznost prvostopenjskega organa do posredovanja informacij javnega značaja ni v ničemer spremenila in se ni zožila na obseg, kot velja to za nosilce javnih pooblastil, kot se tudi ni zožila na obseg dolžnosti, ki velja za poslovne subjekte pod prevladujočim

vplivom oseb javnega prava. V enakem obsegu kot pred novelo ZDIJZ-C je prvostopenjski organ zavezan tudi sedaj. Obseg informacij javnega značaja, do katerih je organ dolžan zagotavljati dostop, je opredeljen v 4. členu ZDIJZ. Poudarja še, da je za organ javnost podatkov opredeljena širše in je stališče prvostopenjskega organa, da že samoiniciativno objavlja informacije, ki morajo biti po zakonu javne, napačno, saj absolutna javnost podatkov iz 6.a člena ZDIJZ, predstavlja le ožji krog informacij in se nanaša na transparentnost podatkov poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, torej na zavezanca iz 1.a člena ZDIJZ, kar pa ne velja za organe.

4. Nadalje drugostopenjski organ ugotavlja, da je v vseh treh dokumentih, ki jih zahteva prosilec, izpolnjen kriterij opredelitve subjektivne poslovne skrivnosti po prvem odstavku 39. člena Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1). Ker predstavljajo dokumenti poslovno skrivnost po subjektivnem kriteriju, se drugostopenjski organ v nadaljevanju postopka ni podrobneje spuščal v ugotavljanje, ali predstavljajo poslovno skrivnost tudi po objektivnem kriteriju. Drugostopenjski organ se sklicuje na stališča iz sodbe Upravnega sodišča RS št. I U 764/2015 z dne 24. 8. 2016, kjer je sodišče odločalo o istovrstnih pogodbah o prodaji poslovnih deležev v družbah [in odločilo, da obe pogodbi predstavljata podatke, ki se nanašajo na porabo javnih sredstev. Prvostopenjski organ razpolaga z javnimi sredstvi oziroma upravlja s posebnim državnim premoženjem v obliki naložb, ki so v lasti države oziroma organa kot javno pravne subjekta. Prodaja državnega premoženja predstavlja porabo javnih sredstev oziroma gre za spremembo iz ene v drugo obliko premoženja, ki mora biti dostopna javnosti. Zgolj zaradi dejstva, da so nekateri od prodajalcev tudi osebe zasebnega prava, ni mogoče zavzeti stališča, da bodo določbe teh pogodb, ki se hkrati nanašajo tudi na osebe javnega prava, javnosti v celoti nedostopne. V vseh primerih je namreč vsaj eden od prodajalcev bil prvostopenjski organ, torej pravna oseba javnega prava. Subjekti zasebnega prava so tudi kupci, vendar gre za kupce, ki so sklenili pravni posel z osebo javnega prava in se pri tem morajo zavedati, da sklepajo pravni posel z javnim sektorjem, za katerega veljajo posebna pravila o transparentnosti, javnosti in odgovornosti. Podatki o porabi javnih sredstev so vedno javni.
5. Nadalje drugostopenjski organ še ugotavlja, da je pogodba zaokrožena celota in da so določbe v njej vse povezane z istim pravnim poslom, to je s prodajo poslovnih deležev države v gospodarskih družbah. Ni mogoče zavzeti stališča, da določeni členi, ki se nanašajo na porabo javnih sredstev, s samo porabo niso povezani. Če bi bila razkrita zgolj pogodbena vrednost, bi javnost ostala brez informacije o vseh drugih določbah, ki prav tako vplivajo oziroma bi lahko vplivale na porabo javnih sredstev oziroma na obveznosti, zavezo in pogoje, na katere je pri prodaji državnega premoženja pristal prvostopenjski organ, navedeno pa bi bistveno

okrnilo namen transparentnosti in preglednosti porabe javnih sredstev. Preozko je tolmačenje, da porabo javnih sredstev predstavlja zgolj podatek o pogodbeni vrednosti. Tudi ostala pogodbeno določila vplivajo na porabo javnih sredstev in na obveznost strank v povezavi s takšno porabo. Glede na navedeno je dostop do Pogodbe o prodaji deležev v družbi Aerodrom Ljubljana, d.d., dovolil s prekritjem varovanih osebnih podatkov, saj gre za podatke o porabi javnih sredstev. V nadaljevanju še ugotavlja, da pa ni mogoče govoriti o porabi javnih sredstev v fazi, ko je prvostopenjski organ prejel pismo o nameri in pismo glede bančne garancije in ponudbe kupnine, saj takrat še ni prišlo do razpolaganja z javnimi sredstvi in do porabe javnih sredstev, zato je drugostopenjski organ dostop do teh dokumentov zavrnil. Nadalje drugostopenjski organ še pojasnjuje, zakaj je tudi javni interes glede razkritja močnejši od javnega interesa ali interesa drugih oseb za omejitev dostopa do zahtevane informacije.

6. Prvostopenjski organ (v nadaljevanju tožnica) se z odločitvijo drugostopenjskega organa (v nadaljevanju tožena stranka) ne strinja in zoper njo vlaga tožbo. Ne nasprotuje temu, da ima poseben položaj in je oseba javnega prava „sui generis“. Ne strinja pa se, da tožena stranka obenem ne upošteva, da posluje v izjemno agresivnem domačem in mednarodnem konkurenčnem okolju oseb zasebnega prava in da ji na podlagi svojih prepričanj izničuje z ZDIJZ priznana pravico, da varuje svoje poslovne skrivnosti. Meni, da mu takšno obsežno razkrivanje podatkov in informacij o poslih in pogodbenih partnerjih v konkurenčnem poslovnem okolju onemogoča uspešno opravljanje nalog, ki so mu naložene z zakonom. Opozarja, da ena sodba Upravnega sodišča I U 764/2015 z dne 24. 8. 2016 v zvezi z vprašanjem, ali je razpolaganje in spremembo premoženja mogoče enačiti s porabo premoženja, ne predstavlja ustaljene sodne prakse, ki poleg tega v slovenskem pravnem prostoru ni zavezujoča. Ob tem pa izpostavlja dve drugi sodbi Upravnega sodišča in sicer I U 1739/2012 in I U 1488/2011, v katerih je sodišče povsem drugače interpretiralo pojem porabe premoženja, ki da ga ni moč enačiti s pojmom razpolaganja. Sklicuje se na 18. točko svoje odločbe, v kateri je ugotovila, da je s prodajo delnic družbe Aerodrom pridobila likvidna denarna sredstva, kar pomeni, da je šlo za spremembo oblike premoženja, ne pa za njegovo porabo. Tožena stranka s svojo interpretacijo prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ nedopustno širi zakonski pojem porabe. Sklicuje se na sodbo Ustavnega sodišča U-I-52/16 in meni, da je varstvo iz prvega odstavka 74. člena Ustave RS v določeni meri deležno tudi podjetje v 100 % državni lasti. Pri tem izpostavlja stališče, da javno premoženje, investirano v tožečo stranko, lahko obstane in se plemeniti le ob poslovanju po podjetniških načelih. Zato mora imeti pravico in možnost, da samostojno odloča vsaj o nujno potrebnem nerazkrivanju tistih podatkov, ki imajo zaradi konkurenčne zanimivosti informacijsko in ekonomsko vrednost.

7. V zvezi s stališčem tožene stranke, da so nekateri prodajalci in kupec kot subjekti zasebnega prava sklenili pravni posel z osebo javnega prava, zaradi česar se morajo zavedati, da zanje veljajo posebna pravila o transparentnosti, javnosti in odgovornosti, odgovarja, da se ti gotovo zavedajo dolžnosti razkritij, vendar pa od njih ni mogoče zahtevati, da bodo samo zaradi sklenitve posla z javnopravnim subjektom pristajali ali računali z razkritjem svojih poslovnih skrivnosti, ki s transparentnostjo porabe javnih sredstev nimajo popolnoma nobene zveze. Tudi če bi bilo mogoče sprejeti stališče tožene stranke, da sprememba oblike premoženja pomeni porabo premoženja, pa se ti podatki ne raztezajo čez celotno vsebino pogodbe, ampak le na manjši del. Tožena stranka bi zato morala opredeliti le dele zahtevane pogodbe, ne pa dovoliti celotnega razkritja samo zato, ker je to lažje.
8. V zvezi z javnim interesom glede razkritja pa toženi stranki očita, da je povsem prezrla navedbo prosilca v pritožbi, da zahtevane listine potrebuje zaradi dokazovanja na sodišču, kar je v nasprotju s tem, kar je objavila na svoji spletni strani in sicer, da je javni interes pravno nedoločen pojem, zato se v vsakem konkretnem primeru ugotavlja, ali so podane okoliščine, ki so v interesu širše skupnosti in ne zgolj posameznika. Tožena stranka se ni opredelila do argumentov tožnice, ki govorijo proti razkritju. Sodišču predlaga, naj izpodbijani akt v 1. točki odpravi in ga v tem obsegu vrne toženi stranki v ponoven postopek. Zahteva pa tudi povrnitev stroškov postopka.
9. Tožena stranka v odgovoru na tožbo opozarja, da je bilo zoper isto odločbo vloženi več tožb in predlaga, naj sodišče postopke združi. Nasprotuje navedbam tožeče stranke, da ni upoštevala narave in statusa tožeče stranke, saj se je do tega obširno opredelila in ugotovila, da jo je mogoče šteti tako pod definicijo pravne osebe javnega prava (1. člen ZDIJZ), kot tudi poslovnega subjekta javnega prava iz 1.a člena ZDIJZ. Tožena stranka je tožečo uvrstila med pravne osebe javnega prava, čemur glede na tožbene navedbe očitno niti tožnica ne nasprotuje. Poudarja še, da ZDIJZ ne daje podlage za posebno in privilegirano obravnavo zavezancev glede na konkurenčno okolje. Poudarja, da tožnici priznava pravico do varstva poslovnih skrivnosti, vendar pa to ni absolutno, saj prva alineja tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ določa, da je dostop do dokumentov dovoljen, če gre za podatke o porabi javnih sredstev, pri čemer se je oprla na razlago Upravnega sodišča v zadevi I U 764/2015. V zvezi z njenim stališčem, da gre za istovrstno pogodbo kot v zadevi prodaje deležev v družbah, je tožnici dala možnost, da se do tega opredeli, kar tožnica ni storila in v tožbi še posebej navaja, da tega ni dolžna storiti. Slednje toženo stranko še utrjuje v njenem prepričanju, da gre za istovrstne pogodbe. Sodbi Upravnega sodišča I U 1739/2012 in I U 1488/2011, na kateri se v tožbi sklicuje tožnica, je tožena stranka pretehtala in sledila novejšemu stališču iz zadeve I U 764/2015. Poleg tega gre v tem primeru za istovrstno dejansko stanje (prodaja deležev v državnih podjetjih, kjer je bila prodajalec prav

tako tožnica), medtem ko gre v zadevah, na katere se sklicuje tožnica za pogodbe, sklenjene med Ministrstvom za finance in bankami v zvezi z depoziti in likvidnostnimi krediti. Meni, da se tožba v večjem delu ukvarja s samo zakonsko ureditvijo in toženi stranki očita, da ni pretehtala dejstev, ki jih je ocenil že sam zakonodajalec. Neutemeljeni so tudi očitki tožnice, da je prezrla navedbe prosilca, zaradi česa podatke potrebuje. Izpostavlja 5. člen ZDIJZ, ki določa načelo prostega dostopa, po katerem se presoja narava dokumenta in ne specifične lastnosti ali interese posameznega prosilca. Tožena stranka predlaga, naj sodišče tožbo zavrne.

10. Sodišče je v postopek kot stranke z interesom pritegnilo tudi prosilca ter ostale gospodarske družbe, ki so bile udeležene v upravnem postopku, od katerih pa so odgovor na tožbo podale le nekatere.
11. _____ je kot stranka z interesom odgovorila, da se pridružuje vsem navedbam tožbe. Pri zahtevani pogodbi že v osnovi ne gre za informacije po 4.a členu ZDIJZ-C, pri čemer iz prakse Informacijskega pooblaščenca izhaja, da so posli, določeni v navedenem členu, naštetih taksativno. Torej ne gre za pogodbo, za katero zakon določa dolžnost razkritja. Navedbe prosilce o absolutni pravici do dostopa na podlagi javnega interesa zanikajo tudi določbe 6.a člena ZDIJZ-C. Torej ne gre za pogodbe, za katere že sam zakon določa splošno dostopnost.
12. Tožnica v pripravljalni vlogi še pojasnjuje, da ni ugovarjala temu, da tožena stranka ne bi upoštevala njene narave in statusa, pač pa temu, da ni upoštevala dejstva, da posluje v izjemno agresivnem domačem in mednarodnem konkurenčnem okolju oseb zasebnega prava. Ne pričakuje privilegirane obravnave, pač pa, da ji z uporabo določb ZDIJZ ne izniči zakonsko priznane pravice do varstva poslovne skrivnosti. Ponovno poudarja, da pojem porabe premoženja v upravnosodni praksi nima ustaljenega pomena. Opozarja še, da izrecna navedba prosilca, da dokument potrebuje zaradi dokazovanja v sodnem postopku pomeni, da ima namen listine uporabiti le za sodni postopek, od česar javnost ne bo imela nič.
13. _____ je kot stranka z interesom odgovorila, da se v celoti strinja s tožbenimi navedbami. Izpostavlja, da je v konkretnem primeru izpolnjen kriterij opredelitve subjektivne poslovne skrivnosti po prvem odstavku 39. člena ZGD-1 ter navaja okoliščine, iz katerih izhaja, da dokumenti predstavljajo tudi poslovno skrivnost po objektivnem kriteriju, saj je očitno, da bi nastala občutna škoda, če bi zanje izvedela nepooblaščen oseba (drugi odstavek 39. člena ZGD-1).

14. [redacted] je vložila še pripravljalno vlogo, v kateri ponavlja svoje navedbe iz odgovora na tožbo.

K točki I izreka:

15. Tožba ni utemeljena.
16. ZDIJZ določa, da je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugimi osebami, ali pridobil od drugih oseb (prvi odstavek 4. člena). Zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja je po prvem odstavku 1. člena ZDIJZ državni organ, organ lokalnih skupnosti, javna agencija, javni sklad in druga oseba javnega prava, nosilec javnih pooblastil in izvajalec javne službe.
17. V obravnavani zadevi je tožena stranka zahtevi prosilca v izpodbijanem delu odločbe ugodila, ker je ugotovila, da obstajajo okoliščine iz prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ. Ta določa, da se dostop do zahtevane informacije dovoli, če gre za podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca, razen v kolikor so podane določene izjeme. Tožena stranka je ugotovila, da gre v zvezi s pogodbo o prodaji delnic družbe Aerodrom Ljubljana za take vrste informacij, ki se nanašajo na podatek o porabi javnih sredstev. Sodišče je presodilo, da je takšna odločitev pravilna in se glede tega v celoti pridružuje razlogom izpodbijane odločbe tožene stranke (drugi odstavek 71. člena Zakona o upravnem sporu, v nadaljevanju ZUS-1) in ne bo ponavljajo razlogov za odločitev. Glede na tožbene ugovore pa sodišče dodaja naslednje poudarke oziroma izpeljavo materialno-pravne interpretacije določila prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ.
18. V tožbi tožnica očita toženi stranki, da pri odločanju ni upoštevala, da posluje v izjemno agresivnem domačem in mednarodnem konkurenčnem okolju oseb zasebnega prava, in ji tako na podlagi svojih prepričanj izničuje z ZDIJZ priznano pravico, da varuje svoje poslovne skrivnosti. Sodišče v zvezi z navedenim ugotavlja, da v tem upravnem sporu med strankama ni sporno vprašanje, ali je zahtevana dokumentacija poslovna skrivnost, saj temu tožena stranka ne nasprotuje. Vendar pa varovanje poslovne skrivnosti po ZDIJZ ni absolutno, ne glede na stopnjo konkurenčnosti okolja, v katerem deluje zavezanec. V konkretnem primeru je tako sporno vprašanje, ali je podana izjema iz prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ.
19. Po določbi prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ se „dostop do zahtevane informacije dovoli, če gre za podatke o porabi javnih sredstev.“ S predmetnimi

pogodbami je tožnica razpolagala z javnimi sredstvi oziroma je upravljala z državnim premoženjem v obliki naložb, ki so v lasti države oziroma organa kot javnopravnega subjekta. Prodaja državnega premoženja nedvomno že po naravi stvari predstavlja razpolaganje (*ius disponendi*), ali pa pomeni tudi (u)porabo (*ius utendi*) javnih sredstev v smislu ZDIJZ, pa samo iz jezikovne metode razlage ne izhaja, pri čemer gre pri prodaji lahko tudi zgolj za spremembo iz ene v drugo obliko premoženja. Pojem „poraba“ javnih sredstev v ZDIJZ ni „*terminus technicus*“, ki bi ga zakonodajalec vnaprej opredelil v uvodnih določbah ZDIJZ. Nadalje tudi sistematična metoda razlage ZDIJZ ne kaže na to, da bi zakonodajalec imel namen transparentnost delovanja javno-pravnih subjektov vezati zgolj na določena dejanja porabe premoženja, kot ene ali več specifičnih in ožjih oblik lastninskih upravičenj, kot so: *ius utendi*, *ius abutendi*, *ius fruendi* ali *ius disponendi*. Zato je z vidika sistematične metode razlage pomembno, da si morajo po določilu drugega odstavka 2. člena ZDIJZ organi za uresničitev namena tega zakona prizadevati, da dosežejo „*čim večjo obveščenost javnosti o svojem delovanju*“. To govori proti ozki razlagi predmetne določbe, ki jo sicer zagovarja tožeča stranka. Nadalje mora sodišče upoštevati, da je predmetna določba prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ uvrščena med izjeme od dostopa do informacije javnega značaja, kar pomeni, da je izjeme od prostega dostopa treba razlagati ozko.

20. Odločitev tožene stranke se v konkretnem primeru ujema z zgornjo interpretacijo sodišča, da so zahtevani podatki o porabi javnih sredstev javno dostopni.
21. Takšna razlaga in uporaba določila v konkretnem primeru tudi ni v nasprotju s pravico do svobodne gospodarske pobude iz 74. člena Ustave RS. Po tej določbi je sicer gospodarska pobuda svobodna (prvi odstavek 74. člena Ustave). Vendar pa drugi odstavek določa, da se „*gospodarska dejavnost ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo.*“ Javna korist v konkretnem primeru je transparentnost delovanja gospodarskih družb, ki so v lasti države, v skladu z ZDIJZ, pa tudi zagotavljanje ustavne pravice do dostopa do informacije javnega značaja iz drugega odstavka 39. člena Ustave (v zvezi z petim odstavkom 15. člena Ustave). Zakonodajalec je v določilu prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ opravil tehtanje z vidika sorazmernosti med ustavno pravico svobodne gospodarske pobude gospodarskih družb v državni lasti na eni strani in na drugi strani ustavno pravico iz drugega odstavka 39. člena Ustave skupaj z javnim interesom glede transparentnosti delovanja javnega sektorja. Argumenti tožeče stranke sodišču niso vzbudili dvoma, da bi bilo to tehtanje zakonodajalca na splošno protiustavno, oziroma, da bi bilo to sorazmerje ali nesorazmerje protiustavno v konkretnem primeru.
22. V zvezi s tožbenim očitkom, da se tožena stranka ni opredelila, kateri deli pogodbe vsebujejo podatke o porabi javnih sredstev in kateri ne, sodišče namreč ugotavlja,

da je v izpodbijani odločbi tožena stranka ugotavljala (8. in 9. stran izpodbijanega akta), da je pogodba zaokrožena celota ter določbe v njej povezane z istim pravnim poslom. Pri tem ni mogoče zavzeti stališča, da določeni členi, ki se nanašajo na porabo javnih sredstev, s samo porabo niso neposredno povezani. Z namenom same pogodbe so neposredno povezana tudi preostala določila pogodbe, kot zaveze, garancije in dolžnosti pogodbenih strank. Če bi bila razkrita zgolj pogodbeni vrednost, bi to bistveno okrnilo transparentnost in preglednost porabe javnih sredstev. Glede na stopnjo konkretizacije tožbenih argumentov o nesorazmerju, sodišče v zgornji razlagi tožene stranke ne vidi nezakonitosti pri uporabi materialnega prava.

23. Glede tožbenega očitka, da je javni interes za razkritje potrebno posebej strogo tehtati, in da je tožena stranka povsem spregledala, da je prosilec navedel, da potrebuje listine zaradi dokazovanja na sodišču, sodišče pojasnjuje, da določilo tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ ne predvideva testa javnega interesa, saj morajo biti glede na določilo tega člena informacije, če gre za porabo javnih sredstev, četudi informacije predstavljajo določeno poslovno skrivnost, javno dostopne. Prosilcu v postopku za dostop do informacij javnega značaja ni potrebno posebej utemeljevati namena, zakaj določeno informacijo potrebuje, v primerih, ko ne pride v poštev test javnega interesa.
24. Prav tako v zvezi z zahtevo prosilca po razkritju podatkov ni moč govoriti o zlorabi pravice ali pa o zahtevi šikanoznega značaja po petem odstavku 5. člena ZDIJZ. Ta bi bila glede na upravno sodno prakso lahko podana kvečjemu, če bi šlo na primer za zahteve, s katerimi bi želel prosilec organu škodovati na primer z žalitvami, z vlaganjem velikega števila zahtev in z zahtevami za dostop do velikega obsega informacij ali če bi šlo za prekomerno zasipavanje zavezanca z delom in s tem za oviranje pri opravljanju nalog in podobno, kar pa tožnik v konkretnem primeru ni zatrjeval oziroma izkazal.
25. Glede ugovora prizadete stranke, da v tej zadevi ne gre za informacije po 4.a členu ZDIJZ, sodišče pripominja, da se določilo 4.a člena ZDIJZ nanaša na informacije javnega značaja v primeru, ko so zavezanci poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. V predmetni zadevi pa je tožnica zavezanec iz 1. člena ZDIJZ, torej oseba javnega prava, čemur niti tožnica sama ne nasprotuje. Pri tem pa za pravno osebo javnega prava velja, da mora v celoti razkriti informacije, kadar gre za porabo javnih sredstev in pri tem ne gre za izjeme iz 1. in 5. do 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Glede nadaljnjih očitkov sodišče še pojasnjuje, da glede na status tožnice zanjo ne velja določilo tretjega odstavka 6.a člena ZDIJZ, ki omogoča zavrnitev dostopa do osnovnih podatkov, če bi se izkazalo, da razkritje huje škoduje njihovemu konkurenčnemu položaju na trgu, saj gre za zavezanca iz 1. člena ZDIJZ.

26. V tej presoji je sodišče upoštevalo, da je že v sodbah v zadevah I U 764/2015, I U 1125/2017, I U 1123/2017 in I U 1126/2017 zavzelo stališče, da prodaja sredstev predstavlja porabo javnih sredstev, tudi če je prišlo do dotekanja sredstev v organ in je bila po drugi strani hkrati izvedena tudi prodaja.
27. Glede predloga, naj sodišče združi dva upravna spora zoper isto odločbo v en postopek, sodišče pojasnjuje, da tega ni storilo, saj je zaradi večje preglednosti, ker sta tožeči stranki različni, primerneje, da se zadevi obravnavata v ločenih postopkih.
28. Tožena stranka je pravilno odločila tudi, ko je zavrnila zahtevo tožnika za povrnitev stroškov postopka, saj kot stranski udeleženec s pritožbo ni uspel, zaradi česar sam krije svoje stroške (prvi odstavek 114. člena ZUP).
29. Ker je odločitev tožene stranke pravilna, je sodišče na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 tožbo zavrnilo. Sodišče je v navedeni zadevi odločilo na nejavni seji brez glavne obravnave, ker je ob uporabi materialnega prava ugotovilo, da dejansko stanje, ki je relevantno za odločitev o zadevi med tožnikom in toženo stranko ni sporno, pač pa je sporna le materialno-pravna razlaga in uporaba določila prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ. V takem primeru pa prvi odstavek 59. člena ZUS-1 daje sodišču izrecno pooblastilo, da lahko v zadevi odloči tudi brez glavne obravnave, pri čemer tožnik glavne obravnave niti ni zahteval. Ob tem je sodišče upoštevalo tudi sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, po kateri v situaciji, ko so med strankama sporna samo pravno-procesna vprašanja in tožnik glavne obravnave ni predlagal, sodišče lahko odločil o zadevi na podlagi podatkov v spisu¹ in sme pri tem upoštevati tudi ekonomičnost postopka sojenja.²

K točki II izreka:

30. Sodišče ni ugodilo zahtevi tožnice za povrnitev stroškov postopka, saj skladno s četrtim odstavkom 25. člena ZUS-1 trpi vsaka stranka svoje stroške, če sodišče tožbo zavrne.

1 Glej *mutatis mutandis* sodno prakso Sodišča EU in ESČP, na podlagi katere zaslišanje tožnika v postopku na sodišču ni potrebno, če se v zadevi ne pojavljajo dejanska ali pravna vprašanja, ki jih ni mogoče ustrezno rešiti na podlagi spisa in pisnih stališč strank (C-682/13, *Andechser Molkerei Scheitz/Komisija*, EU:C:2015:356, odst. 46; *Döry v. Sweden*, odst. 37, *Mirovni inštitut v. Slovenia*, odst. 37, *Saccoccia v. Austria*, odst. 73) ali če so pravna vprašanja dokaj omejena oziroma niso kompleksna (*Allan Jacobsson v. Sweden* no. 2, odst. 49; *Valová Assalino v. Portugal* (dec.), *Speil v. Austria* (dec.); *Ramos Nunes de Crvalho e Sá v. Portugal* [GC], odst. 190-191, 211).

2 Glej *mutatis mutandis* sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevah: *Zumbotel v. Austria*, odst. 34; *Miller v. Sweden*, odst. 30; *Schuller-Zraggen v. Switzerland*, odst. 58; *Jussila v. Finland*, odst. 42; *Döry v. Sweden*, odst. 41.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 17. februar 2021

Predsednica senata:

mag. Darinka Dekleva Marguč, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Podpis pristojne sodne osebe: